

**Rotterdam, Grote of Sint Laurenskerk, 4 november 2018, Allerheiligen
Gedachtenis van de gestorvenen
Dienst van Schrift en Tafel
de kleur: rood**

bij lezingen en liturgie

Elk jaar rond begin november gedenkt de christenheid de gestorvenen van het afgelopen jaar. Een traditie die in de vroege middeleeuwen is gegroeid en ook hier zijn vorm heeft gekregen.

Dit jaar lezen we uit het laatste Bijbelboek, Openbaring. Een beeldenboek om visie te krijgen op onze geschiedenis en toekomst, vandaag en morgen. Je moet wel durven om te kijken vanuit de verbeelding. Hoe denken we over onze dierbaren, hoe tekenen we hun bestaan, bij God, bij zichzelf en bij ons?

Vanavond staan onze dierbaren van gisteren of veel langer terug in het middelpunt. In onze gedachtenis, in vlammen van de kaarsen die we straks één voor één aansteken, en zo ook, geloven wij, in de aandacht van de Enige, de Schepper. We noemen hun namen in gezelschap van de namen uit het Gedenkboek van voorgangers in leven en geloven, dat in deze kerk wordt bewaard en steeds wat verder wordt aangevuld.

We sluiten de viering af in een kring met brood en wijn. Ons leven gaat verder, we krijgen leeftocht mee voor onderweg. In de gemeenschap van brood en wijn beleven we eenheid met de Verrezenen en met elkaar. Wie dat niet gewend is of moeilijk vindt, raden wij aan: kom toch in de kring en laat dan, als het u niet vertrouwd is, brood en wijn aan u voorbijgaan, maar weet u opgenomen in de kring.

de voorbereiding

de klokken worden geluid

orgelspel

wij gaan staan

openingsgebed

Onze hulp in de Naam van de Heer
die hemel en aarde gemaakt heeft.

Niet om te oordelen
zijt Gij gekomen, o God,
maar om te zoeken wat verloren is,
om te bevrijden
wie in schuld en angst,
in verdriet en gemis gevangen zijn,
om ons te redden,
als ons hart ons aanklaagt.
Neem ons zoals wij hier aanwezig zijn
met heel dat zondige verleden van de wereld
door Jezus Christus onze Heer
Amen

Psalm

Psalm 138: 1 koor, 2 allen, 4 allen

antifoon door koor

Te midden van benauwdheid behoudt Gij mij in het leven
en uw rechterhand verlost mij.

smeekgebed, eindigend met lied 273: 1 koor, 2 allen, 3 koor, 4 en 5 allen

de Schrift gelezen en gezongen

groet

de Heer zal bij u zijn
de Heer zal u bewaren

gebed

Gij, Eeuwige God,
God anders dan alle machten.
Gij, o Heilige, in U worden wij geheiligd.
Geef ons, zo bidden wij U,
dat het geloof van hen
die ons zijn voorgegaan,
ons mag doen delen
in uw overvloedige barmhartigheid,
waarnaar wij verlangen,
door Uw Zoon, Jezus Christus onze Heer
Amen

wij gaan zitten

eerste lezing

Openbaring 7, 2 - 4 en 9 - 17

zingen

lied 725: 1 koor, 2 allen, 3 koor, 4 allen

lezing uit het Evangelie

Mattheüs 5: 1 - 12 gezongen, motet – Willem Vogel (1920-2010)

Zalig die arm zijn in de geest, want van hen is het Koninkrijk der hemelen.

Zalig die treuren, want zij zullen vertroost worden.

Zalig de zachtmoedigen, want zij zullen de aarde erven.

Refrein: Verheugt u en juicht, want uw loon is groot in de hemelen.

Zalig die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden.

Zalig de barmhartigen, want zij zullen barmhartigheid ervaren.

Zalig die zuiver zijn in het hart, want zij zullen God zien.

Refrein: Verheugt u en juicht, want uw loon is groot in de hemelen.

Zalig die vrede stichten, want zonen van God zullen zij genoemd worden.
 Zalig die vervolgd worden om der gerechtigheid wil, want van hen is het Koninkrijk der hemelen.
 Zalig zijt gij wanneer zij u beschimpen en vervolgen en allerlei kwaad over u zeggen, lasterend, om
 mijnentwil.
 Refrein: Verheugt u en juicht, want uw loon is groot in de hemelen.
 Zo immers hebben zij vervolgd de profeten die vòòr u waren.
 Refrein: Verheugt u en juicht, want uw loon is groot in de hemelen.

acclamatie, zie bijgevoegd blad, Mis Vogel

overdenking

stilte

koorzang So fahr ich hin zu Jesu Christ – Adam Gumpelzhaimer

So fahr ich hin zu Jesu Christ, mein Arm tu ich ausstrecken.
 So schlaf ich ein und ruhe fein, kein Mensch kann mich aufwecken,
 denn Jesus Christus, Gottes Sohn. Der wird die Himmelstür auftun,
 mich führen zum ewigen Leben.

gedachtenis der gestorvenen

wij gaan staan

gedachtenis der gestorvenen, wij lezen enkele namen uit het Gedachtenisboek met daarbij de namen van hen die uit onze kring zijn ontslapen in het voorbije jaar, tussendoor zingen wij telkens een strofe uit lied 753.

november	Willibrord (<i>Eerste missionaris in de lage landen</i>)
5 november	Dirk van der Neut
6 november	Ria van Dijk
4 december	Gerrit Martinus Verlaan
17 december	Ariane Grijns - Spijkerboer

zingen gezang 753: vers 1 koor

17 januari	Huiberdina van Malde - van den Bos
21 januari	Johanna Annie van Nielen
6 februari	Daan Timmerman
21 februari	Bram Schreuders
21 februari	Ton Reedijk

zingen gezang 753: vers 2 allen

3 maart	Theodora Bernardina Johanna van Schaik - Antes
13 maart	Jet Dubbeldam
27 maart	Huibert de Bruin
1 april	Fred Bijl
9 april	Hendrik van Malde

zingen gezang 753: vers 3 koor

17 april	Hendrika Maria Jacoba Jacquélien van Hoek
14 mei	de slachtoffers van het bombardement van 14 mei 1940
9 juni	Jaapje van den Akker
2 juli	Johannes Gerardus Herfst
26 juli	Titus Brandsma (<i>karmeliet, mysticus, verzetspublicist</i>)

zingen gezang 753: vers 4 allen

10 augustus Laurentius (*diaken, patroon van kerk en stad van Rotterdam*)
18 augustus Bernardus Wouterus Marie Odijk
21 augustus Nellie Boogaard - van Haften
27 augustus Jacobus Jan Karel Overbeeke
4 september Albert Schweitzer (*theoloog, musicus en arts*)

zingen gezang 753: vers 5 koor

23 september Maria Geertje Baltus - van Nielen
3 oktober Liesbeth Veenstra
19 oktober Maria Geertruida Johanna Schreuders-Heijkoop
26 oktober Antonie Jan Lamping
De slachtoffers van natuurgeweld en de slachtoffers van oorlogsgeweld

zingen gezang 753: vers 6 allen

namen die nog worden toegevoegd

orgelspel

onder het orgelspel kunnen wij kaarsen toevoegen van namen die wij in stilte willen noemen

wij gaan zitten

de Maaltijd van de Heer

voorbeden steeds besloten met: zo bidden wij U allen tezamen: **HEER, ONTFERM U**

wij stellen ons op in een grote kring

Tafellied lied 381: 1 koor, 2 allen, 3 koor, 4 allen, 5 koor, 6 allen

gebed over de gaven

Tafelgebed

voorganger: gemeente:
De Heer zij met u. En met uw geest.

voorganger: gemeente:
Ver-heft uw har-ten. Wij zijn met ons hart bij de Heer.

voorganger:
Bren-gen wij dank aan de Heer, on-ze God.

gemeente:
Hij is on-ze dank-baar-heid waar-dig.

v.

U komt onze dank toe....

.....en zingen wij U toe uit alle macht

HEILIG, HEILIG, HEILIG... zie bijgevoegd blad, Mis Vogel

- v. U komt onze dank toe,
nu wij hier bijeen zijn,
roepen wij U aan, o Heer,
zend uw Geest in ons midden
en maak ons sprekende getuigen
van uw wil om het leven te laten zegevieren

Als wij dan e - ten van dit brood en drin - ken uit
de - ze be - ker ver - kon - di - gen wij de dood
des He - ren, tot - dat Hij komt. Kom, Heer Je - zus, kom.

Bidden wij tot God onze Vader
met de woorden die Jezus ons geleerd heeft:

- a. **ONZE VADER.....** de klok in de vieringtoren wordt geluid

Lam Gods, zie bijlage, mis Vogel

het brood wordt gebroken en de wijn geschonken

vredegroet - wij groeten elkaar met 'de Vrede van Christus'

communie- wij delen brood en wijn, daarbij kunnen we zeggen: Lichaam van Christus,
Bloed van Christus, of woorden van vergelijkbare strekking; voor de kinderen is er druivensap

Tafelmuziek:

Aller ogen wachten op U Here – Heinrich Schütz (1585-1672)

Aller ogen wachten op U Here en Gij geeft hun allen hunne spijze te rechter
tijd. Gij opent Uw milde hand en verzadigt alles wat leeft met welbehagen.

Ich will, mein Gott, auf meinem Schild – Heinrich Schütz

Ich will, mein Gott, auf meinem Schild als König dich erheben
und weil dein Name ewig gilt, dir täglich Ehre geben.
Weil sie so unausforschlich sind,
solln alle Kind und Kindeskind noch deine Werken rühmen.

Du öffnest deine milde Hand, wenn aller Augen warten
und gibst die Speise unserm Land aus eines Reichthums Garten.
all, die sich zu dem Herren nahn
und ihn ganz ernstlich rufen an, die will er nicht verlassen.

Im Frieden dein – Michael Praetorius

Im Frieden dein, o Herre mein,
lass ziehn mich meine Straßen.
Wie mir dein Mund gegeben kund,
schenkst Gnad du ohne Maßen,
hast mein Gesicht das sel'ge Licht,
den Heiland schauen lassen.

Mir armem Gast bereitet hast
das reiche Mahl der Gnaden.
Das Lebensbrot stillt Hungers Not
heilt meiner Seele Schaden.
Ob solchem Gut jauchzt Sinn und Mut
mit allen, die geladen.

O Herr, verleih, dass Lieb und Treu
in dir uns all verbinden,
dass Hand und Mund zu jeder Stund
dein Freundlichkeit verkünden,
bis nach der Zeit den Platz bereit'
an deinem Tisch wir finden.

dankgebed

slotlied

gezang 727: 1 koor, 2 allen, 3 koor, 4 en 7 allen

orgelspel

schaalcollecte ten behoeve van de kerkdiensten

U kunt uw collectebijdrage ook overmaken op IBAN – NL29 INGB 0002 4012 18

u wordt uitgenodigd na de dienst een kopje koffie te drinken

-----
wilt u s. v. p. de kring pas verlaten, nadat het Avondmaalszilver is uitgedragen

In deze dienst:

Voorganger	ds Bert Kuipers
Ouderling	Cor van den Hoek
Diakenen	Pieter de Bruin, Monique de Jong
Gedachtenis	Ineke van Houwelingen - Rook
Luthers Projectkoor	Hans Jansen
Orgel	Geerten Liefding
Ontvangst/koffie	Wim en Annelies Steenbrink
Bloemen	Anja Koole
Collecte	Renske Wassink, Peter van Wijk
Zilver-afwas	Corrie Both, Monique de Jong

LAURENSPASTORAAT ROTTERDAM

Laurenspastor	vacant
secretariaat	Grotekerkplein 27 bezoekadres 101 3011 GC Rotterdam
telefoon	06 - 20299337
bankrekening	NL29 INGB 0002 4012 18
e-mail:	t.n.v. Laurenspastoraat Rotterdam info@laurenspastoraat.nl
website	www.kerkenindelaurens.nl

